

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет
Кафедра політології

Затверджено

На засіданні кафедри політології
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри проф. Анатолій РОМАНЮК

**Силабус з навчальної дисципліни
«Політична лінгвістика»,
що викладається в межах ОПП «Політологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 052 «Політологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
2022 року вступу**

Назва курсу	Політична лінгвістика
Адреса викладання курсу	онлайн на платформі Microsoft Teams (лекції, семінари), на платформі Moodle (навчально-методичні матеріали, тестування)
Викладач	Скочиляс Любомир Степанович, кандидат політичних наук, доцент, skochulyas@yahoo.com
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра політології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 – Соціальні та поведінкові науки, 052 - Політологія
Викладачі	Скочиляс Любомир Степанович – кандидат політичних наук, доцент кафедри політології
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка, 13:00 – 13:00 в приміщенні кафедри політології: м.Львів, вул. Університетська – 1, ауд.206
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/academics/bachelor/curriculum-politology
Інформація про курс	Курс “Політична лінгвістика” передбачає вивчення місця і значення мовного наповнення політичної комунікації, функціонування у мовних інструментів та прийомів, їх різновидів і потенціалу для реалізації політичних цілей і завдань під час комунікації
Мета та цілі курсу	Основною метою вивчення політична лінгвістики як наукової дисципліни, що сформувалася на стику політології (політична комунікація) та філології (лінгвістика) Цілі курсу: 1. Вивчення лінгвістичних прийомів та інструментів у процесі політичної комунікації. 2. Ознайомлення з напрями політичної лінгвістики. Засвоєння специфіки мовної картина політичного світу.
Література для вивчення дисципліни	Основна 1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. -К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Ч итання -2005, випуск 30, книга 2. Додаткова 1. ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ ПОЛІТИЧНОЇ ЛІНГВІСТИКИ - https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/nahorna_politychna.pdf 2. Кучик Г. Б. ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ // Вчені записки ТНУ ім. Вернадського. - Том 33 (72) № 2 Ч. 2 2022. - С.232-236. 3. Кондратенко Н. В. Український політичний дискурс: текстуалізація реальності: монографія. Одеса, 2007. 156 с.

	<p>4. Яворська Г. Прескриптивна лінгвістика як дискурс: мова, культура, влада. - Київ, 2000. - 285с.</p> <p>5. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальний феномен сучасного комунікативного простору (методологічний, прагматико-семантичний і жанрово-лінгвістичний аспекти: на матеріалі політичного різновиду українського масовоінформаційного дискурсу) [Текст] : дис... д-ра філол. наук: 10.01.08 / Серажим Катерина Степанівна ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - К., 2003. - 408 арк.: рис. - арк. 346-372.</p> <p>6. Акінчиць Н. Політичний дискурс як об'єкти політичного аналізу. - http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/54472/19-kinchits.pdf?sequence=1</p> <p>7. -Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2014. Випуск 4. С. 170-176</p> <p>8. Кривенко С. ДИСКУРС-АНАЛІЗ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ: РІЗНОМАНІТНІСТЬ ПІДХОДІВ / Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2014. Випуск 4. С. 170-176</p> <p>9. Федорів Я. Лінгвістичні моделі дискурсу публічних виступів. - http://agrarmedia.com/ua/lingvistichni-modeli-diskusyu-publichnikh-vistupiv.html</p> <p>10. Нарійчук М. ПОЛІТИЧНА ЛЕКСИКА ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.</p> <p>11. Воляннюк О. ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ // Закарпатські філологічні студії. - Випуск 1, том 2. - DOI https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.23.1.8</p> <p>12. Громовенко В. ГЕНЕЗИС ПОЛІТИЧНОЇ ЛІНГВІСТИКИ ЯК САМОСТІЙНОЇ НАУКИ // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. - 2014, № 11 том 1.</p> <p>13. Соловійова Т. РОЗБУДОВА ТЕОРІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЛІНГВІСТИКИ В УКРАЇНСЬКОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ // Філологічні студії, Випуск 18. - http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/13596/1/%d0%a0%d0%be%d0%b7%d0%b1%d1%83%d0%b4%d0%be%d0%b2%d0%b0%20%d1%82%d0%b5%d0%be%d1%80%d1%96%d1%97%20%d0%bf%d0%be%d0%bb%d1%96%d1%82.%d0%bb%d1%96%d0%bd%d0%b3%d0%b2%d1%96%d1%81%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%b8%20%d0%a1%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b2%d0%b9%d0%be%d0%b2%d0%b0%20%d0%a2.%20%d0%9e..pdf</p> <p>14. -Кривенко С. Слово як семантична одиниця політичного дискурсу Facta Simonidis, 201XX nr 1 (7) дослідження+Facta Simonidis, 201XX nr 1 (7). - https://czaz.akademiazamojska.edu.pl/index.php/fs/article/download/210/239</p>
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	64 годин аудиторних занять. З них 32 години лекцій, 32 годин семінарських занять, 56 год самостійної роботи
Очікувані результати навчання	У результаті успішного проходження курсу студент набуде <i>загальні компетентності</i> : ЗК04 . Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

	<p>ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p><i>та спеціальні (фахові) компетентності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • СК11. Здатність аналізувати принципи здійснення політичної комунікації, її види та форми та застосувати на практиці комунікативні технології в політичній сфері <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p>РН 04. Мати навички професійної комунікації, здорової та безпечної діяльності в професійній сфері.</p> <p>РН 05. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>РН 14. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.</p> <p>За результатами засвоєння курсу студент повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сутність політичної лінгвістики як наукової дисципліни • Напрями політичної лінгвістики. • Мовна картина політичного світу. • Ігрова природа політичної комунікації. • Жанри політичних текстів. • Мовні та графічні засоби впливу на свідомість • адресата в політичному дискурсі. • Контент-аналіз у політичній лінгвістиці <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здійснювати лінгвістичний аналіз політичних текстів – застосовувати на практиці набуті в курсі теоретичні знання про особливості лінгвістичної побудови політичних текстів; – вільно володіти інструментами лінгвістичної побудови політичних текстів; – ідентифікувати та аналізувати політичні твори різних жанрів у мережевих ЗМІ; – створювати тексти різних жанрів для використання у політичній комунікації,
Ключові слова	Політична мова, політичний текст, політична лінгвістика, політичний дискурс, політичний нарратив.
Формат курсу	Очно-дистанційний
Теми	Див. Схема курсу

Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру Комбінований
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з навчальних курсів: Вступ до спеціальності, Історія політичних вчень, Політична влада, Псефологія, Партологія, Політичний аналіз і прогнозування, Політична комунікація
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, колаборативне навчання (групові проекти, спільні розробки, групові розрахункові роботи, навчальні спільноти, тьюторство і т.д.), проектно-орієнтоване навчання, дискусія, семінари, самостійна робота, аналіз статистичних баз даних. Навчальні методи: пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, активізації навчання.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребуватиме залучення персонального комп'ютера (принаймні лектором) і мультимедійного проектора. Крім того, бажано, щоби студенти також користувались персональними комп'ютерами. Для курсу не потрібно спеціалізованого програмного забезпечення (хоча воно може використовуватись за бажанням). Тим не менше, потрібне впевнене користування загальнозживаними програмами й операційними системами (з метою подання електронних матеріалів – електронна пошта, платформи Microsoft Teams, Zoom, Telegram, Moodle тощо). Також для курсу бажане володіння мінімальними навиками роботи з базами та масивами даних й інформації.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: 1)практичні/самостійні тощо: 30% семестрової оцінки за умови, що максимальна кількість балів – 30; 2)контрольні заміри (модулі): 10 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10; 3) написання письмової роботи (есе) і її презентація (10 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10 4) іспит: 50 % семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50. Підсумкова максимальна кількість балів – 100.
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тенденції розвитку ЗМІ в інформаційному суспільстві. 2. Інтернет в роботі політолога. Інтернет-професії у політиці. 3. Специфіка аудиторії інтернет-ЗМІ. Особливості веб-середовища. 4. Етапи виникнення і розвитку інтернет-ЗМІ в Україні. 5. Проблема якості українських мережевих ЗМІ. 6. Поняття контенту. Основні критерії якості контентумережевих медіа. 7. Порівняльна характеристика друкованих та інтернет-ЗМІ. 8. Проблеми ідентифікації інтернет-ЗМІ серед інших ресурсів мережі. 9. Загальні та специфічні ознаки онлайн-видань. 10. Поняття інтерактивності, її форми і види в інтернет-ЗМІ. 11. Поняття гіпертексту. Різновиди гіперпосилань на сторінках мережевих видань.

	<ol style="list-style-type: none"> 12. Функції нових медіа. 13. Проблеми типології інтернет-ЗМІ. 14. Сучасні тенденції функціонування інформаційних жанрів у мережі. Поняття інфотейнменту. 15. Специфіка функціонування новин у мережі інтернет. 16. Особливості структурної організації інформаційних жанрів інтернет-ЗМІ. 17. Види заміток в онлайн-видаваннях. 18. Особливості структурної організації заміток в інтернет-ЗМІ. 19. Види заголовків і лідів у замітках мережеских ЗМІ. 20. Види звітів та особливості їх структурної організації в інтернет-ЗМІ. 21. Особливості функціонування репортажів у мережеских ЗМІ. 22. Специфіка функціонування інформаційного інтерв'ю у мережеских ЗМІ. 23. Своєрідність функціонування аналітичних жанрів у мережеских ЗМІ. 24. Жанр мультимедійної статті в інтернет-ЗМІ. Види статей. 25. Поняття конвергенції ЗМІ. Конвергенція і мультимедійність в інтернет-ЗМІ. 26. Вплив мультимедійності на виникнення нових жанрів інтернет-журналістики. 27. Особливості аналізу подій, процесів і ситуацій в інтернет-ЗМІ. 28. Особливості аналізу понять, цілей, умов та результатів діяльності в інтернет-ЗМІ. 29. Жанрові ознаки й типова композиція аналітичного інтерв'ю. 30. Специфіка функціонування аналітичного коментаря у мережеских ЗМІ. 31. Види аналітичних звітів та особливості їх структурної організації в інтернет-ЗМІ. 32. Особливості функціонування жанру рецензії у мережеских ЗМІ. 33. Жанрові ознаки аналітичного огляду та кореспонденції, специфіка їх функціонування в інтернет-ЗМІ. 34. Новини-хроніки, замітки та репортажі як провідні жанри громадянської журналістики у вітчизняних мережеских ЗМІ. 35. Художньо-публіцистичні жанри. Есе, нариси та огляди в інтернет-медіа. 36. Розвиток блогів журналістики в Україні. 37. Основні функції та завдання журналістських блогів. 38. Правила підготовки журналістських матеріалів для веб-ресурсу. 39. Управління активністю аудиторії в мережеских ЗМІ. Способи активізації читачів. 40. Проблеми, тенденції і перспективи розвитку інтернет-журналістики у ХХІ ст.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу

Схема курсу «Політична лінгвістика»

Тиж-год	Тема заняття	Форма заняття	Література
1 7 год	Тема 1. Політична лінгвістика як наукова дисципліна	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 3 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. -К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
2 7 год	Тема 2. Напрями політичної лінгвістики	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 3 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
3 7 год	Тема 3. Мовна картина політичного світу.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 3 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
4 7 год	Тема 4. Ігрова природа політичної комунікації	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 3 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
5 7 год	Тема 5. Жанри політичних текстів	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 3 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
6 7 год	Тема 6. Мовні та графічні засоби впливу на свідомість адресата в політичному дискурсі	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 3 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.

7 7 год	Тема 7. Політична реклама як іміджева технологія	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 3 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
8 7 год	Тема 8. Контент-аналіз у політичній лінгвістиці	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 3 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
9 8 год	Тема 9. Міфологізація, театралізація і ритуалізація політичної мови.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
10 8 год	Тема 10. Дискурсивні характеристики і функції політичної комунікації.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
11 8 год	Тема 11. Лексичні характеристики політичної комунікації.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
12 8 год	Тема 12. Виразальні засоби у політичній комунікації.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
13 8 год	Тема 13. Політична метафора у тексті.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.

14 8 год	Тема 14. Політичні тексти: критерії класифікації і лінгвістичний аналіз	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
15 8 год	Тема 15. Фразеологічні одиниці в політичному дискурсі.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.
16 8 год	Тема 16. Маніпулятивна семантика і риторика у політичних текстах ЗМІ	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	1. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с. 2. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. - К.: Світогляд, 2005. – 315 с. 3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус // Курасівські Читання -2005, випуск 30, книга 2.